

Footprints

NIEUWSBRIEF

VAN DE WERKGROEP TRIBALE KUNST EN CULTUUR
2013 NUMMER 10 18 OKTOBER

< www.tribalekunstencultuur.org >

- **17 november** – 10.30 hr **Algemene ledenvergadering Museon + rondleiding** langs de collectie.
* de Agenda wordt separaat aan de leden toegezonden, samen met details over de locatie ed.
- de **Interne Ledenlijst** is op 13 okt exclusief naar de leden gezonden.
- het **Bestuur zoekt bestuursleden / medewerkers**.
- **12 januari** Huisbezoek in Amsterdam - tribale kunst uit vooral Nieuw Guinea – ev uitloop naar 11 jan
- **Agenda Extern** - alle nieuws over tribale kunst op een rij – ook in < www.tribalekunstencultuur.org >
- **Verslag** van het bezoek door Werkgroepleden aan **Essen en Bochum**.
- **Websels**

Beste mensen,

- *Onze bijeenkomst in het Museon begint op 17 nov. om 10.30 uur.*
 - o *'s Morgens ledenvergadering – alle bescheiden worden aan de leden toegezonden.*
 - o *Na de lunch zal Ronald Kerkhoven ons rondleiden langs de etnografische collectie van het Museon. Daarbij zal hij ons ook veel over deze collectie kunnen vertellen.*
 - o *We hopen dat veel Werkgroepleden deze mogelijkheid te baat nemen om elkaar én het Museon beter te leren kennen.*
- *De Interne ledenlijst is verzonden aan alle leden – inmiddels ontving ik enkele correcties.*
- *De Werkgroep is nu 1 jaar jong en springlevend. 'Springen' kost evenwel energie en tijd, en het zou mooi zijn als er leden zijn, die tijd en zin hebben om hun etnografische liefhebberij samen met ons wat extra handen en voeten te geven in het bestuur of in de klankbordgroep. Mocht je tijd en energie willen steken in een project, dat je op ook andere manieren betreft bij je tribale liefhebberij, meld je dan graag bij < gienusart@gmail.com >.*
 - o *Ook als je iemand weet, die jij als lid graag zou willen voordragen voor een bestuursfunctie, dan vernemen we dat graag.*
- *Op 12 januari zal weer een huisbezoek plaatsvinden, nu in Amsterdam. Het betreft tribale kunst uit vooral Nieuw Guinea – dus nu eens een ander continent dan Afrika. Er is plek voor 12 mensen. Je kunt je opgeven bij < gienusart@gmail.com >. Bij veel belangstelling zal ook op zaterdag 11 januari een tweede mogelijkheid geboden worden.*

Marchinus Hofkamp

Agenda Extern :

Museale exposities

- **tm 31 okt'13** - **Afrika Museum, Berg en Dal** - 'Verdeeld Verleden', een reis langs de slavenhandel van Brazilië, Angola en Zeeland (een fototentoonstelling).
- **tm 3 nov'13** - **Afrika Museum, Berg en Dal** – Josiah Onodome Onemu, een 'bruggenbouwer'
- **tm 10 nov'13** - **Tropenmuseum Amsterdam** - 'Forten in Indonesië', bijzondere hist. bouwwerken.
- **Leiden** toont verschillende **Galerijtentoonstellingen** tm verschillende data met als onderwerpen :
tm 3-11 Indische Nederlanders - tm 24-11 slavernij – tm 1-12 Tokaido gaandweg -
tm 4-1 Mali naar Memphis - tm 5-1 China rond 1910 - tm 5-1 Gjoa Haven : de Inuit.

- semipermanent - [Afrika Museum, Berg en Dal](#) – ‘het Afrika Museum in de 21ste eeuw’.
- tm 3 nov’13 - [Tropenmuseum Amsterdam](#), Parkzaal - Escher meets Islamic Art (Over de invloed van islamitische kunst op het werk van graficus M.C. Escher).
- tm 11 nov’13 - [BELvue Museum, Brussel](#) - ‘Dr Livingstone, I presume’. Voorwerpen en documenten bij de zoektocht van Stanley naar Livingstone.
- tm 12 jan’14 - [Museum aan de stroom, Antwerpen](#) - ‘India ontmoet het MAS’ - Een ontmoeting met India op vier verschillende manieren.
- tm 30 jan’14 - [Jubelparkmuseum, Brussel](#) - ‘Schatten uit Costa Rica’ - precolumbiaanse kunst.
- tm 2 febr’14 - [Nieuwe Kerk, Amsterdam](#) - Ming Keizers, kunstenaars en kooplui in het oude China
- 30 okt’13 tm 23 febr’14 - [Liebighaus, Frankfurt](#) - ‘Ein Ursprung Afrikanischer Kultur’ – de 3000 jaar oude Nok beelden, die in Duitsland zijn gerestaureerd gaan weer terug naar Nigeria.
- tm 9 maart’14 - [Volkenkundig Museum, Leiden](#) - Verlangen naar Mekka – over de bedevaart.
- tm 27 april’14 - [Museum Rautenstrauch-Joestmuseum, Keulen](#) - Made in Oceania ‘Tapa - Kunst und Lebenswelten’. Over boomschors-kleding in Oceanië.
- per 1 dec’12 is het [Koninklijk Museum voor Midden – Afrika](#) in Tervuren gesloten ivm renovatie

Lezingen en cursus-aanbod :

- van 25 tm 27 okt’13 vindt de ‘**Tagung**’ plaats van die [‘Freunde Afrikanischer Kultur’](#). Deze interessante bijeenkomsten vinden 2x per jaar plaats, steeds op een andere plek in Duitsland. De middag van de 25e in Coburg, 26 en 27 okt. in Neurenberg. Ze zijn voor ‘Freunde’ (70 € /jr), vrij toegankelijk (aanbevolen !). Deze ‘Tagung’ valt ook dit jaar jammer genoeg weer samen met de beurs in ‘de Duif’.
- 25 tm 27 okt’13 - Amsterdam, Tijdens de [Tribal Art Fair](#) in [‘de Duif’](#) : meerdere lezingen.
- 3, 10, 17 en 24 mrt’14 van 13:30 tot 16:00 uur, te Deventer - [HOVO cursus](#) - Afrikaanse kunst - 4 lezingen door Harry Leijten, voormalig conservator Cadier & Keer en Tropenmuseum

Cinema :

- 31 Okt’13 - Essen (Duitsland) **Première: “THE VODOU HEALER”**, ein neuer Film von Henning Christoph. Im [Filmstudio Glückauf](#), Rüttenscheider Strasse 2, Essen. Vodou Priester "Papa Joe" aus Raleigh, North Carolina und Henning Christoph werden anwesend sein

Veilingen :

- 4 & 11 nov ’13 - Amsterdam [Veilinggebouw De Zwaan](#) ,veiling van 'tribale kunst' in meerdere kavelgroepen. Op 4 nov. worden de 'echte' etnografica geveild (en boeken) en op 11 nov. de 'decoratieve' etnografica. Met deze laatste term wordt bedoeld, dat de veilinghouder de stukken als 'niet- of niet geheel authentiek' beschouwt. De on-line catalogus bekijkend, zal je ook echt je eigen kritisch vermogen nodig hebben om wellicht toch nog een mooi stuk te verwerven – dat geldt in positieve zin ook voor 11 november.
- 30 nov’13 - Würzburg [Zemanek-Münster](#), 75e veiling tribale kunst
- 10 dec’13 - Parijs [Christies](#), Art Africain et Art Océanien
- 11 dec’13 - Zürich [Koller](#), veiling tribale kunst

Beurzen :

- 25 tm 27 okt.’13 - Amsterdam, een twintigtal galleries in [‘de Duif’](#) voor de jaarlijkse [Tribal Art Fair](#).

Muziek en Dans :

- 26 okt’13 - [North Sea Jazz Club](#), Amsterdam, Westergasfabriek, Bassekou Kouyaté (één van Mali’s meest populaire muzikanten) & Ngoni Ba.
- tm 21 nov’13 - op diverse plaatsen in het land : [The Five Great Guitars](#) - African Samba met onder andere Habib Koité en Zouama Diarra. Op deze website de data, maar voor een kaartje kun je soms veel voordeliger terecht in het locale theater.
- elke zondag 10-12 uur (m.u.v. juli & augustus) : Leiden [Museum Volkenkunde](#) - Balinese Gamelan muziek - openbare repetities door de groep Sekar Alit

Verslag van de [Excursie met de werkgroep naar Essen en Bochum, zondag 29 september 2013.](#)

Het Voodoo museum “Soul of Africa” in Essen en het museum “Situation Kunst” in Bochum vormden ons reisdoel. 15 Leden kwamen carpoolend of gewoon “met zichzelf” naar Essen. Marchinus had tevoren een uitstekende briefing gedaan met de details van het ontmoeten en verdere verloop van de dag. Voor mij pakte het carpoolen op deze dag heel gezellig uit: samen met een Noordoostpoldergenote op de achterbank was een leuke verrassing. Maar ook uit de andere groepjes

'poolers' klonken positieve geluiden. We ontmoetten de anderen in konditorei "Cafe Kotter" in Essen. Wie, wat, waar als eerste oriëntatie: verzamelaar? ervaringspersoon? galeriehouder? Voor elk wat wils, bij lekkere 'Kaffee und Kuchen'.

Museum Soul of Africa met de privé Voodoo kunstverzameling van **Henning Christoph** was schuin oversteken vanuit het café. Een grote verzameling in een kleine ruimte. Voor mij was dat meteen: zo is het mooi, veel dicht bij elkaar staand, zo staat het ook in de huisaltaartjes, waar veel kunst vandaan is gekomen. Maar Henning zei al rap dat hij volgend jaar met zijn collectie naar een groter museum verhuist. Waarschijnlijk kan hij dan wel meer van zijn enorme kennis kwijt bij de stukken, zodat mensen zelf een route kunnen lopen. Henning is ethno-/fotograaf en verblijft met grote regelmaat in West- en Centraal Afrika. Recent is hij ingewijd bij de stam die op de hellingen van

Mt.Oku woont in het Engelstalige deel van Kameroen

Bijzonder ook de deelverzameling bronzen Sao ruitertjes uit noord Kameroen. Hierover komt van hem een artikel in Tribale Kunst en Cultuur.

Henning komt ook veel in de landen aan de "slavenkust", en vooral daarvandaan heeft hij een prachtige collectie waarbij de Voodoo cultuur van West- en Centraal Afrika echt gaat leven voor je. Godenbeeldjes, Mami Wata verbeeldingen, tweelingenbeeldjes. Een Juju pak van de Bamileke was voor mij een hoogtepunt. Henning vertelde gepassioneerd over de stukken die hij zelf "beleefd" heeft. Dat gaf bij meerdere groepsleden heel wat "aha" van eigen ervaringen, die graag aan elkaar verteld werden. Een indrukwekkende verzameling die je moet zien, neem er de tijd voor, ieder stuk heeft een verhaal en een levendige uitstraling. Dit museum leeft. Op Facebook: zoek "Soul of Africa Museum" staan een paar fraaie filmpjes met Voodoo ceremonieën, die Henning zelf opgenomen heeft. **(Op 31 okt'13 zal in Essen de première plaatsvinden van „The Vodou Healer“, een anderhalf uur durende film van hem – zie Agenda Extern).**

Nog een aardige observatie die de bedrijfsarts en de huisarts in de groep toch echt even met Henning moesten delen: hij noemt zijn museum het SOA museum

De naam van de Werkgroep werd eer aan gedaan deze dag: Tribale Kunst en Cultuur. Het 'Soul of Africa Museum' was een en al Cultuur. In het volgende museum, waar we heen gingen na de lunch (wederom in Café Kotter): **Museum 'Situation Kunst'** in Bochum, ging het vooral om de Kunst.

Dit museum, opgedragen aan de kunsthistoricus Max Imdahl, bevat een prachtige verzameling van de 'Ruhr Universitat' ter plaatse. Wij gingen hier met name naar toe voor de Aziatische en de Afrikaanse kunst. In de Aziatische zaal viel mij in het bijzonder een Japans beeld op vanwege de verfijnde uitstraling: een zittende monnik uit de 14e eeuw. In de Afrikaanse zaal was de grote aandachtstrekker de ruiterfiguur van de Nok, Nigeria, "gebrannter Ton" dat 2000 jr oud is vlg de beschrijving. Er waren ook prachtige zeer oude bronzen, wat natuurlijk aanleiding vormde tot discussies over wel/ niet oud, is het authentiek? Ik zag op de site van het museum dat ze in 2007 een symposium hebben gehad: "Original - Copy - Fake? Examining the Authenticity of Ancient Works of Art - Focussing on Asian and African Bronzes and Terracottas". Een inspirerende dag qua verbeeldingen, qua oudheid, qua uitwisselen van visies en ervaringen én qua gezelligheid.

Verslag : **Froukje Runia**

Websels :

'Leg het moede hoofd te ruste'

Audouin Tribal Art is gevestigd in het hart van de Saint Ouen, een markt aan de rand van Montmartre in Parijs. Zij handelen in Afrikaanse objecten uit het dagelijks leven met een sterke nadruk op hoofdsteunen/neksteunen. De website bevat vele foto's van neksteunen gegroepeerd naar herkomst en een overzicht van de belangrijkste boeken over dit onderwerp.

<http://www.audouintribalart.com/uk/galerie-objet-type.php>
http://www.audouintribalart.com/uk/ressources-details.php?id_ress=7

online tentoonstelling over oost Afrikaanse hoofdsteunen
<http://www.fitzmuseum.cam.ac.uk/gallery/headrests/index.html>

André Smit

We hopen, dat je plezier beleeft aan 'Footprints'.

Naast deze digitale nieuwsbrief geeft de Werkgroep ook een geprint kwartaalblad uit, met allerlei interessante artikelen. Op onze website < www.tribalekunstencultuur.org > kun je een nummer digitaal doorbladeren en lezen. Een jaarabonnement kost € 35,- . Na inschrijving via de website ben je dan ook automatisch lid van deze vereniging, en ben je vrij om deel te nemen aan alle activiteiten van de Werkgroep.

We hopen je als abonnee/lid te mogen verwelkomen.

Reacties/aanvullingen naar gienusart@gmail.com

Mocht je geen belangstelling hebben voor de activiteiten van de Werkgroep Tribale Kunst en Cultuur, meld dat dan graag bij < gienusart@gmail.com > zodat we je kunnen uitschrijven uit ons bestand.